

Hallintosääntö 2.12.2025 alkaen

Kaupunginhallitus 24.11.2025 § 358
750/00.01.01/2025

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain (410/2015) 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan. Hallintosääntöön voidaan ottaa vähimmäissisällön lisäksi kunnan omia määräyksiä, jotka eivät ole ristiriidassa lainsäädännön kanssa. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä.

Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä. Kunnan toimivallalla tarkoitetaan kunnan hoidettavaksi lain mukaan tai muuten kuuluvia asioita, joissa kunta voi tehdä tai joissa sen edellytetään tekevän päätöksiä.

Perustilassa toimivalta kuuluu valtuustolle. Valtuusto tekee toimivallan siirtoa koskevat päätökset aina hallintosäännöllä. Päättäessään hallintosäännöstä valtuusto samalla määrittelee oman asemansa kunnan päätösvallan suhteen, päättää toimielinten ja viranhaltijoiden välisestä työnjaosta ja ratkaisee, annetaanko kunnan viranomaiselle valta omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen. Valtuuston päätös ei voi olla lainsäädännön vastainen.

Kunnan johtaminen jakaantuu poliittiseen johtamiseen ja ammattijohtamiseen. Poliittiseen johtamiseen kuuluu tavoitteenasettelu sekä päätöksentekoa ohjaavien linjausten tekeminen. Ammatillinen johtaminen on poliittisen päätöksenteon apuna toimivan valmistelu- ja täytäntöönpano-organisaation johtamista. Johtamisvastuussa olevien roolien tulisi olla selkeät, ja johtamisen rakenteiden ja toimintatapojen määriteltävä ja niihin on sitouduttava.

Mänttä-Vilppulan valtuusto on hyväksynyt nykyisen hallintosäännön pohjan 29.3.2021, jonka jälkeen hallintosääntöä on päivitetty 25.4.2022, 1.1.2023, 1.1.2025, 1.2.2025 ja 1.8.2025 voimaan astuneilla muutoksilla.

Hallintosäännön muutostarve on syntynyt maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen ja kaupunkikehitysjohtajan sijaistusjärjestelyn pohjalta. Lisäksi mm. talousjohtajan toimivaltaan on lisätty taloushallinnon joustavuutta lisääviä elementtejä. Samalla on hallintosääntöön on tehty joitakin tekstikorjauksia ja tarkennuksia. Uusi rakentamislaki hyväksyttiin eduskunnassa jo vuonna 2023, mutta siinä huomattiin korjaustarpeita, jotka vaikuttivat nimenomaan eri viranomaisten keskinäisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025 kokonaisuutena. Samalla maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui alueidenkäyttölainsäädännöksi sen sisältöä muuttamatta. Nyt tehtävän muutoksen tarkoituksena on ohjata rakentamislain ja alueidenkäyttölain valtuustolle tai hallitukselle kuulumattomat tehtävät kokonaisuudessaan kaupunkikehityslautakunnalle lukuunottamatta laissa viranhaltijoille osoitettuja tehtäviä. Kaupunkikehityslautakunta voi delegointioikeudella siirtää tehtäviä edelleen viranhaltijoille, jolloin päästään joustavampaan ja henkilö- ja tehtävämuutoksin ketterämmin reagoimaan malliin kuin jos tehtävämuutokset päätettäisiin hallintosäännössä.

Kapunkikehityslautakunnalle kootun toimivallan mallissa myös muutoksenhaku on selkeämpää ja nopeampaa ja palvelee näin paremmin kuntalaisia.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus alueidenkäyttölain osalta on myöhästynyt arvioidusta aikataulusta. Lainmuutoksen aiheuttama hallintosäännön muutostarve ei ole vielä selvillä.

Esityslistan liitteenä on hallintosäännön luonnos, jossa tehdyt muutokset on merkitty punaisella ja muuttuneet tai poistettavat määräykset on yliviivattu. Siirretyt kohdat on merkitty vihreällä. Päätöksenteon jälkeen hallintosäännöstä tuotetaan muutosmerkinnöistä stilisoitu versio työkäyttöön. Hallintosääntö on tarkoitettu tulemaan voimaan 2.12.2025.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
[anitta.hietaniemi\(at\)taidekaupunki.fi](mailto:anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi), p. 044 097 9202

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. valtuusto hyväksyy päivitetyn hallintosäännön;
2. päivitetty hallintosääntö tulee voimaan 2.12.2025 alkaen ja;
3. hallintojohtajalle annetaan valtuudet tehdä hallintosääntöön pieniä teknisiä korjauksia.

Tämä pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.